

**Raport za 2023 rok z monitoringu
i ewaluacji Strategii Rozwiązywania
Problemów Społecznych
*Gminy Malechowo na lata 2021 – 2026***

Celem przeprowadzenia monitoringu i ewaluacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Malechowo na lata 2021- 2026, jest podwyższenie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji strategii. Głównym zadaniem ewaluacji jest dążenie do stałego ulepszania skuteczności i efektywności interwencji, rozumiane nie tylko jako pozytywne efekty społeczne lub gospodarcze związane bezpośrednio ze strategią, lecz także jako zwiększenie przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze lokalne.

Zgodnie z Art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023, poz. 901 z późn. zm.) na gminę został nałożony obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. W związku z powyższym opracowana została i przyjęta dnia 18 grudnia 2020 r. Uchwałą Nr XXV/182/2020 Rady Gminy Malechowo Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Malechowo na lata 2021-2026.

W rozdziale odnoszącym się do monitorowania jej realizacji strategia zakłada powołanie zespołu monitorującego postęp zapisów strategicznych, w którego skład wchodzi m.in.: przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji. Zarządzeniem Nr 29 z dnia 19.06.2024 r. Wójt Gminy Malechowo powołał zespół monitorujący Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Malechowo na lata 2021-2026, którego zadaniem jest nadzorowanie realizacji działań wynikających ze strategii poprzez: ocenę poziomu wdrożenia strategii z ewentualnymi propozycjami aktualizacji oraz opracowywanie raportów z monitoringu Strategii.

Skład Zespołu został powołany zarządzeniem Wójta Gminy Nr 29 z dnia 19 czerwca 2024 r. przedstawia się w następujący sposób:

1. Monika Chruszcz – przedstawiciel Rady Gminy Malechowo,
2. Damian Dul – przedstawiciel Urzędu Gminy Malechowo,
3. Beata Kaźmierczak – przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malechowie,
4. Grażyna Szewczyk – przedstawiciel Zakładu Opieki Zdrowotnej w Malechowie,
5. Mirosława Turczyn – przedstawiciel Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Lejkowie,

6. Barbara Chylewska – przedstawiciel Zespołu Szkół im. Mikołaja Kopernika w Ostrowcu,
7. Iwona Nowak – Gancarz – przedstawiciel Szkoły Podstawowej im. Noblistów Polskich w Niemicy,
8. Eliza Wróblewska - Hencel – przedstawiciel Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Malechowie,
9. Anna Zając – przedstawiciel Gminnej Biblioteki Publicznej w Malechowie.

Ewaluacja strategii oparta jest na danych uzyskanych z bieżącej działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Gminy, Szkół, Przedszkoli, Biblioteki, Zakładu Opieki Zdrowotnej, Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Malechowie. Instytucje te pracują z grupami szczególnego ryzyka, wobec których przypisano w Strategii cele operacyjne oraz poszczególne działania. Źródłami dodatkowymi są materiały: sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malechowie za 2023 rok, ocena zasobów pomocy społecznej dla gminy Malechowo za 2023 rok, sprawozdanie z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii w gminie Malechowo w 2023 r., sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2023 rok, sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Gminnego Programu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej.

Misja samorządu, sformułowana w strategii jest następująca : ***„Tworzenie warunków dających szanse rozwoju wszystkim mieszkańcom, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin, promowanie aktywizacji społecznej i realizacja idei społeczeństwa obywatelskiego – wspólnym dążeniem instytucji, organizacji i mieszkańców Gminy Malechowo”***.

Realizacja wyznaczonych celów strategicznych, operacyjnych oraz kierunków działań pozwoli na wypełnienie przyjętej misji oraz przyczyni się do rozwiązywania problemów społecznych występujących na terenie gminy, a także zapobiegania problemom i trudnościom, z jakimi borykają się mieszkańcy gminy Malechowo.

Cele strategiczne:
1. Poprawa jakości życia mieszkańców – przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności;
2. Praca na rzecz rodziny – przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie;
3. Podniesienie jakości życia osób starszych oraz osób niepełnosprawnych;
4. Dbalność o zdrowie i bezpieczeństwo publiczne mieszkańców gminy;
5. Rozwój kadr pomocowych, podnoszenie efektywności wsparcia, wzmacnianie dialogu społecznego.

W dołączonych tabelach określono osiągnięcie wskaźników monitoringowych.

Cel strategiczny 1. Poprawa jakości życia mieszkańców – przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności;

WSKAŹNIKI MONITORINGOWE	2023 rok
wielkość środków wydatkowanych na pomoc mieszkańcom gminy	5 788 271,93zł
zaangażowanie środków zewnętrznych w wydatkach na pomoc społeczną	4 500 312,96 zł 77,75 %
liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej	969
liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej z powodu:	
ubóstwa	367
bezrobocia	276
bezdomności	7
udział liczby osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy	16,25 %
liczba osób w rodzinach objętych pracą socjalną	649
liczba realizowanych kontraktów socjalnych	26
liczba osób bezrobotnych	259
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	153
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie w liczbie osób w wieku produkcyjnym	7,01 %

Cel strategiczny 2. Praca na rzecz rodziny – przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie;

WSKAŹNIKI MONITORINGOWE	2023 rok
liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej	269
liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	55
liczba rodzin objętych pracą socjalną	188
liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	16/80 osób

liczba rodzin objętych wsparciem z powodu:	
alkoholizmu	17
narkomanii	0
przemocy w rodzinie	1
liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakończonych założeniem Niebieskiej Karty	9
liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych	524
liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych	57
liczba rodzin objętych wsparciem Karta Dużej Rodziny	85

Cel strategiczny 3. Podniesienie jakości życia osób starszych oraz osób niepełnosprawnych;

WSKAŹNIKI MONITORINGOWE	2023 rok
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1198
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców gminy	20,09 %
liczba osób w wieku powyżej 61 lat objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej	54
liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	60
liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,	23
liczba osób z gminy przebywających w DPS	10

Cel strategiczny 4: Dbałość o zdrowie i bezpieczeństwo publiczne mieszkańców gminy;

WSKAŹNIKI MONITORINGOWE	2023 rok
przedsięwzięcia w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki zdrowotnej i aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego	<p>Informacja w formie plakatów dotycząca zdrowego trybu życia – ZOZ Malechowo;</p> <p>Aktywna przerwa, lekcje na świeżym powietrzu – Tajemniczy ogród – SP Niemica;</p> <p>Dzień jamy ustnej, program „Trzymaj formę”, program „Porozmawiajmy o zdrowiu i innych zagrożeniach” - SP Malechowo;</p> <p>Realizacja działań propagujących zdrowy styl życia, zdrowe odżywianie, dbania o higienę osobistą. Realizacja programów w ramach współpracy z Państwowym Powiatowym Inspektorem sanitarnym w Sławnie – SP Lejkowo;</p> <p>Podejmowanych działań wychowawczo - profilaktycznych, w tym w zakresie wzmocnienia edukacji ekologicznej (innowacja pedagogiczna); wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne</p>

Europy; rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne, wychowanie we wrażliwości na prawdę i dobro, kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie, rozwijanie edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych, z szerszym i przemyślanym wykorzystaniem w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych z projektu "Poznaj Polskę" – wycieczka do Warszawy, Krakowa, Trójmiasta i Kołobrzegu, projekty: "Przedszkolaki dla Niepodległej", "Szkoła do hymnu", "Narodowe czytanie", „ Dzień Ziemi”,

Udział w środowiskowych działaniach, w tym w Gminnym Finale WOŚP, Gminnym Kiermaszu Bożonarodzeniowym i Wielkanocnym przygotowywali i udostępniali wirtualne przedstawienia, prezentacje dzieci - jasełka,

Dzień Babci i Dziadka, Dzień rodziny, spektakle z udziałem dzieci z klasy II, dzięki zajęciom z „Kodowaniem na dywanie” nauczyli się stawiać pytania, wnioskować i udzielać odpowiedzi, współpracować w parach i w grupie.

Zorganizowano dla dzieci z klas 0-III wyjazd do Sławińskiego Domu Kultury na film oraz przedstawienie teatralne pt. "Przygody Kubusia". zorganizowano warsztaty, udając się do Fabryki bombek w Naclawiu, do Fabryki słodyczy "Karmelek" w Koszalinie.

Ciekawą wycieczką okazał się wyjazd do "Krainy labiryntów", gdzie dzieci wspinały się, z wielkim zaangażowaniem, w zespołach pokonywały wyznaczone trasy, szukając i odczytując znaczenie symboli. Rozwijano wartości patriotyczne poprzez udział harcerzy w obchodach 79 rocznicy Powstania Warszawskiego przeciw niemieckiemu okupantowi, przeprowadzono grę terenową z okazji Dnia Wojska Polskiego, "W hołdzie Niepodległej" - udział w uroczystości na cmentarzu wojskowym w Sławnie.

Zorganizowano wycieczkę patriotyczną do Będomina - Muzeum Hymnu Narodowego i Szymbarka - historyczna ścieżka edukacyjna. Byliśmy współorganizatorami Rajdu

	<p>Niepodległości “Jesteśmy Patriotami”, podczas którego zuchy i harcerze przedstawili program artystyczny: piosenki patriotyczne i wojskowe, wiersze tematyczne oraz wykonano taniec z flagami.</p> <p>Z okazji Dnia Flagi i Konstytucji 3- go Maja zorganizowano rajd rowerowy “Biało- Czerwoni” dla zuchów, harcerzy i środowiska społecznego. Wykonano szereg prac plastycznych przedstawiających symbole narodowe, poznawano postacie związane z ówczesną historią Polski, wykonano kotyliony, kokardy i biało - czerwone chorągiewki. “Sławno moje miasto” - udział w grze miejskiej, podczas której harcerze wykazali się znajomością historii miasta oraz orientacją w terenie.</p> <p>Brano udział w Przeglądzie Piosenki nie tylko patriotycznej w Koszalinie pt. “Płomienie Zwycięstwa”, zdobywając I miejsce w piosence solowej oraz II miejsce jako zespół. Harcerze obstawiali trasę Biegu Święców w Sławnie. “Zuchy i harcerze pamiętają”- realizując zadanie zuchy i harcerze zapalili znicze na grobach kombatanów, nauczycieli i pod krzyżem.</p> <p>W ramach działalności UKS zorganizowano Mikołajkowy turniej tenisa stołowego, na którym uczestnicy mieli możliwość sprawdzenia swoich umiejętności oraz zaprezentowania się w szerszym gronie zawodników.</p> <p>Zorganizowano również Gminny Turniej w tenisa stołowego oraz Gminne Otwarte Mistrzostwa w warcabach stupolowych. Działalność SU była widoczna na wszystkich płaszczyznach życia szkoły.</p> <p>Zorganizowane zostały takie uroczystości jak: Dzień Chłopaka, Dzień Dziewczyny, apel z okazji Dnia Edukacji Narodowej, Dzień bez plecaka, Dzień w kapciach, Pierwszy Dzień Wiosny, Wyjazdy do kina na Akademię Pana Kleksa, do teatru Opowieść Wigilijna, Park Trampolin Kongo Bongo, lodowisko – SP Ostrowiec.</p>
<p>badania profilaktyczne mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej</p>	<p>Profilaktyka i prewencja chorób układu ruchu, profilaktyka raka szyjki macicy 266 osób, liczba osób objętych opieką medyczną – 6448 – ZOZ Malechowo; Bilans uczniów klasy 3, fluoryzacja</p>

	<p>zębów – SP Malechowo;</p> <p>Badania profilaktyczne wad postawy – SP Niemica;</p> <p>Badanie profilaktyczne wad postawy- 24 uczniów klas IV i V. Przeprowadzono warsztaty na temat kontaktu z nieznajomymi. Utrwalano numery alarmowe oraz odgrywano scenki dramatyczne związane z wzywaniem pierwszej pomocy. Wyświetlano filmy edukacyjne mające na celu ukazanie skutków palenia tytoniu, zażywania leków i dopalaczy. Pracownicy Sanepid-u przeprowadziły 2 pogadanki na temat uzależnień i dbania o higienę. Przed każdymi zajęciami komputerowymi przypomniano zasady bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych. Podczas dnia bezpiecznego internetu wykonano plakaty wykorzystując przy tym inwencję twórczą dzieci. Zorganizowano prelekcję dotyczącą bliższego kontaktu z innymi pod hasłem „Niewłaściwy dotyk” – SP Ostrowiec.</p>
przestępstwa i wykroczenia popełnione na terenie gminy, w tym z udziałem nieletnich	91 – interwencji domowych – KPP w Sławnie
liczba realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach oraz liczba osób nimi objętych	16
liczba i wartość zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze	Liczba inwestycji – 5 Wartość – 670 234,94 zł

Cel strategiczny 5 Rozwój kadr pomocowych, podnoszenie efektywności wsparcia, wzmacnianie dialogu społecznego

WSKAŹNIKI MONITORINGOWE	2023 rok
liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,	12
liczba organizacji pozarządowych w gminie, w tym funkcjonujących w obszarze polityki społecznej	15
liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów podejmowanych w celu rozwiązywania problemów społecznych	21
liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych	15

liczba spotkań przedstawicieli samorządu gminy z mieszkańcami.	27
--	----

Poniższe tabele przedstawiają porównanie wskaźników realizacji działań celów strategicznych osiągnięte w 2022 , 2023 roku a stanem początkowym z 2019 roku.

Cel strategiczny 1. Poprawa jakości życia mieszkańców – przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności;

WSKAŹNIKI MONITORINGOWE	2019 rok	2022 rok	2023 rok
wielkość środków wydatkowanych na pomoc mieszkańcom gminy	2 828 950,83 zł	12 110 560,59 zł	5 788 271,93zł
zaangażowanie środków zewnętrznych w wydatkach na pomoc społeczną	0	11 297 038,95 zł 93,3 %	4 500 312,96 zł 77,75%
liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej	706	1075	969
liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej z powodu:			
ubóstwa	529	111	367
bezrobocia	366	76	276
bezdomności	7	7	7
udział liczby osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy	11,2%	17,8%	16,25%
liczba osób w rodzinach objętych pracą socjalną	936	691	649
liczba realizowanych kontraktów socjalnych	13	22	26
liczba osób bezrobotnych	317	262	259
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	191	153	153
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie w liczbie osób w wieku produkcyjnym	8,06%	6,78%	7,01%

Cel strategiczny 2. Praca na rzecz rodziny – przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie;

WSKAŹNIKI MONITORINGOWE	2019 rok	2022 rok	2023 rok
liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej	187	362	269
liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	78	58	55
liczba rodzin objętych pracą socjalną	257	79	188
liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	15	18/79	16/80

		osób	osób
liczba rodzin objętych wsparciem z powodu:			
alkoholizmu	25	17	17
narkomanii	0	0	0
przemocy w rodzinie	9	1	1
liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakończonych założeniem Niebieskiej Karty	11	9	9
liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych	701	634	524
liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych	64	75	57
liczba rodzin objętych wsparciem Karta Dużej Rodziny	74	101	85

Cel strategiczny 3. Podniesienie jakości życia osób starszych oraz osób niepełnosprawnych

WSKAŹNIKI MONITORINGOWE	2019 rok	2022 rok	2023 rok
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1079	1180	1198
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców gminy	17,1%	19,5 %	20,09 %
liczba osób w wieku powyżej 61 lat objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej	46	44	54
liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	171	49	60
liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,	18	12	23
liczba osób z gminy przebywających w DPS	5	8	10

Cel strategiczny 4: Dbłość o zdrowie i bezpieczeństwo publiczne mieszkańców gminy;

WSKAŹNIKI MONITORINGOWE	2019 rok	2022 rok	2023 rok
przedsięwzięcia w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki zdrowotnej i aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego	52	63	58
badania profilaktyczne mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej	1307	1822	677
przestępstwa i wykroczenia popełnione na terenie gminy, w tym z udziałem nieletnich	68	66	91
liczba realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach oraz liczba osób nimi objętych	105	6 / 441	16/245
liczba i wartość zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze	Liczba inwestycji – 6 Wartość – 1 700 000 zł	Liczba inwestycji – 7 Wartość – 1 983 132,65 zł	Liczba inwestycji – 5 Wartość – 670 234,94 zł

Cel strategiczny 5. Rozwój kadr pomocowych, podnoszenie efektywności wsparcia, wzmacnianie dialogu społecznego

WSKAŹNIKI MONITORINGOWE	2019 rok	2022 rok	2024 rok
liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,	21	16	12
liczba organizacji pozarządowych w gminie, w tym funkcjonujących w obszarze polityki społecznej	14	15	15
liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów podejmowanych w celu rozwiązywania problemów społecznych	41	20	21
liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych	14	15	15
liczba spotkań przedstawicieli samorządu gminy z mieszkańcami.	27	25	27

PODSUMOWANIE

Raport z monitoringu i ewaluacji strategii rozwiązywania problemów społecznych przedstawia kluczowe analizy, wyniki efektywności wdrażanych działań. Celem strategii było zidentyfikowanie oraz skuteczne zarządzanie problemami społecznymi, które wpływają na jakość życia mieszkańców. W ramach monitoringu przeanalizowano szereg wskaźników dotyczących problematyki społecznej, takich jak ubóstwo, bezrobocie, dostęp do usług społecznych. Zebrane dane pozwoliły na ocenę aktualnego stanu i efektywności przedsięwzięć w tych obszarach. Analizując przekazane dane przez poszczególne podmioty uczestniczące w realizacji zadań strategicznych można stwierdzić, że większość założonych kierunków działań zostało zrealizowanych lub są w trakcie realizacji. Podejmowane działania w ramach realizacji poszczególnych celów operacyjnych przyczyniają się do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych. Ponadto Strategia umożliwia pozyskanie środków m. in. z Funduszy Europejskich co w znacznym stopniu przyczyni się do realizacji szeregu zadań w zakresie rozwoju mieszkańców gminy i przeciwdziałania problemom społecznym.

W związku zaobserwowanymi zmianami sytuacji mieszkańców w 2023 roku konieczne może być położenie większego nacisku na aktywizację społeczno-zawodową, ale także wobec postępujących zmian demograficznych – na odpowiednie zapewnienie wsparcia dla seniorów i osób z niepełnosprawnością.

Podsumowując, na podstawie niniejszego raportu można wskazać, że założone kierunki działań w ramach poszczególnych obszarów problemowych Strategii były systematycznie realizowane w 2023 roku. Na posiedzeniu zespołu monitorującego przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji zasignalizowali że wskazanym byłoby zwiększenie działań promocji zdrowia, zdrowego stylu życia, profilaktyki zdrowotnej zarówno wśród dzieci, młodzieży jak i seniorów (np. w klubach seniora). Wskazana jest kontynuacja i intensyfikacja działań w kolejnych latach obowiązywania Strategii Rozwiązywania Problemów.

***Koordinator Strategii
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Malechowie***